

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref
200600906-/JGA

Vår ref
200602203-/ELU

Dato
24 .04.2006

Endring i forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene til å omfatte også helse- og sosialfagutdanningene - Høring

Vi viser til Kunnskapsdepartementets ekspedisjon av 28. februar 2006.

Helse- og omsorgsdepartementet har følgende merknader i saken:

Forslaget innebærer at det gjøres endringer i to forskrifter,

1. endringer i forskrift 7. oktober 2005 nr. 1109 om hvilke utdanninger som skal omfattes av skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 4-10, og
2. endringer i forskrift 10. oktober 2005 nr. 1193 om skikkethetsvurdering i lærerutdanningen.

Helse- og omsorgsdepartementet synes ikke det kommer godt frem i høringsbrevet at det er forslag til endringer i to forskjellige forskrifter som sendes på høring.

Ad endringer i forskrift om hvilke utdanninger som skal omfattes av skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 4-10

Helse- og omsorgsdepartementet har merket seg at alle de nye utdanninger som foreslås omfattes av forskriften er ulike grupper helsepersonell, jf. helsepersonelloven § 48, bortsett fra barnevernspedagoger og sosionomer. Helse- og omsorgsdepartementet tiltrer at i disse utdanningene omfattes av skikkethetsvurderinger.

Det er i dag 27 ulike grupper personell som omfattes av autorisasjonsordningen for

helsepersonell. 17 av disse vil etter endringsforslaget bli omfattet av ordningen med skikkethetsvurdering under studiet. Det fremgår ikke av høringsforslaget på hvilke grunnlag disse 17 gruppene er valgt ut. Et utgangspunkt for en slik utvelgelse vil etter Helse- og omsorgsdepartementets vurdering kunne være graden av nærhet til pasienter eller klienter (pasient/klientkontakt) i utøvelsen av studiet og det fremtidige yrket. Med bakgrunn i et slikt utgangspunkt kan det synes nærliggende at for eksempel også ambulansarbeidere, hjelpepleiere, foterapeuter, helsesekretærer, kiropraktorer, ortoptister og omsorgsarbeidere er omfattet av en ordning med skikkethetsvurdering under utdanningen. Disse utdanningene er imidlertid ikke omfattet av forskriften pga at det ikke er utdanninger på høyskolenivå.

Ad endringer i forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene

Merknader til § 1

Det fremgår av dagens forskrift § 1 annet ledd at "det følger av forskrift 7. oktober 2005 om hvilke utdanninger som skal omfattes av skikkethetsvurdering etter lov om universitet og høyskoler § 4–10, at løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele studiet ved følgende utdanninger:

1. Førskolelærerutdanning,
2. Allmennlærerutdanning
3. Faglærerutdanning
4. Yrkeskolelærerutdanning
5. Praktisk-pedagogisk utdanning."

Etter endringsforslaget vil 17 nye grupper tilføyes på listen.

Helse- og omsorgsdepartementet mener det bør kunne vurderes om man i forskrift om skikkethetsvurdering § 1 kan nøye seg med å henvise til forskrift 7. oktober 2005 om hvilke utdanninger som skal omfattes av skikkethetsvurdering, det er ikke nødvendig å gjengi forskriften i sin helhet.

Alternativet kan sist nevnte forskrift innarbeides i forskriften om skikkethetsvurdering. Dette vil gjøre det lettere å orientere seg i forhold til rettstilstanden, og underlette rettsikkerhetsverdier.

Merknader til § 2 a og 2b

Det er små prinsipielle forskjeller mellom gjeldende § 2a og ny 2b. Helse- og omsorgsdepartementet mener det derfor kan stilles spørsmål om ikke vurderingskriteriene for lærerutdanningene og helse- og sosialfagutdanningene bør vurderes sammenslått i en paragraf.

Merknader til § 2b

Forslag til ny 2b angir hvilke kriterier som skal legges til grunn i en skikkethetsvurdering i åtte punkter. Helse- og omsorgsdepartementet legger til grunn at dette er kriterier som skal vurderes både i den løpende skikkethetsvurderingen etter forskriften § 1 første ledd og ved en særskilt skikkethetsvurdering etter forskriften § 1 tredje ledd.

I følge § 2b bokstav f skal et kriterium ved vurderingen være om studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle. I den tilsvarende bestemmelsen for lærerutdanningene, jf. § 2a bokstav f, er kriteriet om det foreligger selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i lærerstudiet. Det innebærer altså at en etter § 2 a bokstav f ikke skal vurdere selvinnsikt i forhold til den fremtidige lærerrollen. Helse- og omsorgsdepartementet kan ikke se hva som begrunner denne forskjellen mellom gjeldende § 2 a bokstav f og ny § 2 b bokstav f, og vil foreslå at bestemmelsene blir likelydende.

I forskriftens § 2 b bokstav d) fremgår det at et kriterium ved vurderingen av om en student er skikket, er om studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg ulovlige medikamenter i studietiden. I merknadene til § 2 b bokstav d) er det i denne sammenheng vist til helsepersonelloven § 8, hvor det er et krav om pliktmessig avhold i arbeidstiden. Det er etter dette uklart hva som ligger i begrepet "studietiden". Dette bør presiseres nærmere i merknadene til bokstav d).

I forskriftens § 2 b bokstav e) er ordlyden etter vår oppfatning for upresis. Det vises i merknadene til bokstav e) til helsepersonelloven § 57, hvor en av tilbakekallsgrunnene er "... psykisk eller fysisk svekkelse...". En nærmere presisering av hva som ligger i formuleringen "problemer av en slik art" i bokstav e), bør forekomme i forskriftsteksten.

I forskriftens § 2 b bokstav g) finner vi det uklart hva som menes med at "studenten viser uaktsomhet (...) som kan medføre risiko for skade av klienter eller pasienter." I merknadene til bokstav g) heter det at "grov uaktsomhet i studietiden bør føre til vedtak om ikke skikket for yrket." Det er ikke i merknadene forklart nærmere hva som menes med begrepsbruken i selve forskriftsteksten, men beskrevet nærmere hva som bør skje ved grov uaktsomhet. Vi er av den oppfatning at begrepet "bør" i merknadene legger for sterke føringer i forhold til den skjønnsmessige vurderingen som skal foretas i det enkelte tilfellet. Begrepet "kan" vil være et mer passende uttrykk. På denne måten vil man ikke foregripe utfallet på de vurderingene som skal foretas. Det vises videre i merknadene til at vilkåret "uforsvarlig virksomhet" i helsepersonelloven § 57 gir grunnlag for tilbakekall av autorisasjon. Dette er en upresis formulering som lett kan misforstås, og det riktige vil være å si at vilkåret "uforsvarlig virksomhet" *kan* gi grunnlag for tilbakekall av autorisasjon. En annen sak er at dette vilkåret alene sjelden fører til tilbakekall av autorisasjon, noe som gjør at eksemplet ikke er særlig godt egnet i denne sammenheng.

Kriteriene i § 2b mange og diffuse. Det er etter vår mening mye som kan legges i de ulike formuleringene. Vi ville foretrukket en kortere og mer konkret liste, slik at vurderingskriteriene på denne måten fremsto som mer klare for skikkethetsnemnda.

Helse- og omsorgsdepartementet mener at det bør fremgå av merknadene til bestemmelsen at de foreslåtte kriteriene i mange tilfeller vil kunne overlappe hverandre.

Merknader til § 3

Det følger av bestemmelsen at institusjonen skal sørge for at alle studenter får informasjon om skikkethetsvurderingen ved studiestart og hva den innebærer.

Dersom det er slik at institusjonens informasjonsplikt både gjelder informasjon om den løpende skikkethetsvurderingen (som skal foregå gjennom hele studiet) og den særskilte skikkethetsvurderingen (som bare kan foretas i henhold til bestemte vilkår), bør dette sies i merknader til bestemmelsen, da selve ordlyden i forskriften refererer til skikkethetsvurdering i entallsform.

Merknader til § 4

Det fremgår av § 4 at styret selv skal oppnevne en skikkethetsnemnd. Det synes å fremgå indirekte av merknadene til § 4 at skikkethetsnemnda bare skal behandle de særskilte skikkethetsvurderingene, jf. forskriften § 1 tredje ledd, og således ikke skal behandle den løpende skikkethetsvurderingen som skal foregå gjennom hele studiet. Helse- og omsorgsdepartementet mener det bør fremgå klart av forskriften at styret tillegger skikkethetsnemnden å behandle de særskilte skikkethetsvurderingene.

Det kan også vurderes å ta inn som merknader til § 1 første og tredje ledd hvem det er som foretar skikkethetsvurderingene.

Med vennlig hilsen

Jon Georg Lund e.f.
underdirektør

E.Lien Utstumo
førstekonsulent